

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Procœmium & Depositio libri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

LIBER TERTIUS DECRETALIUM.

Proœmium & Dispositio libri.

Expli catâ totius processus judicarii ratione, quo Iustitiam recto & debito modo administrare docemur, consideratis etiam personis iustitiam facientibus, reliquum est, ut ad ipsas res seu causas, quæ in judicium ecclesiasticum deducuntur, transeamus, quod præsente titulo faciemus, & ut clarius procedamus, sequentem titulorum connexionem præmissis quibusdam, statum clericalem concernentibus, assignamus. Primum quod consideratur in clero est honestas vitæ, quam præscribit, Titul. 1. Hanc suspectam reddit cohabitatio mulierum, quam prohibet, Tit. 2. Maximè autem conjugium, quare conjugati, ab altaris ministerio repelluntur. Tit. 3. Et in ecclesiis ac beneficiis suis residere coguntur. Tit. 4. Beneficiorum naturam explicat. Tit. 5. Quæ defectu residentiæ non amittuntur ab ægrotantibus & debilitatis. Tit. 6. Nec obtinentur sine canonica institutione. Tit. 7. Nec conferuntur nisi vacavent. Tit. 8. Collatio autem vel ad Episcopum solum spectat, & tunc eo mortuo capitulum conferre nequit.

quit. Tit. 9. Vel ad Episcopum &c capitulum com-
muniter pertinet, & tunc prælatus sine consensu ca-
pituli non agere poterit. Tit. 10. Quod si collatio
penes capitulum fuerit, majoris partis ratio haben-
da erit. Tit. 11. Conferenda autem sunt beneficia
sine diminutione, id est sine reservatione fructuum
Tit. 12. Qui fructus si ad ecclesiam pertineant, in-
ejus utilitatem impendi, non dilapidari, nec boni
vel res Ecclesiæ arum sine causâ alienari debent. Tit.
13. Species autem alienationis est precarium Tit. 14.
Commodatum. Tit. 15. Depositum. Tit. 16. Em-
ptio venditio. Tit. 17. Locatio conditio. Tit. 18.
Permutatio. Tit. 19. Feudum. Tit. 20. Nec oppi-
gnorari. Tit. 21. Nec fidejussioni subjici. Tit. 22.
Ne Ecclesia, iniquè rebus suis fraudetur, aut ad-
faciendam solutionem pro alio adstringatur. Tit. 23.
Sicut autem prælatis inhibetur rerum ecclesiastica-
rum alienatio, ita & donatio. Tit. 24. Nisi modi-
ca fuerit, aut ex proprio peculio fiat. Tit. 25. Pe-
culium Clericorum vel consistit in bonis patrimo-
nialibus aut aliundè provenientibus, vel beneficia-
libus intuiti ecclesiæ acquisitis; de quibus quali-
ter Clericus disponere possit. Tit. 26. De testamentis
docet. quod si intestatus decesserit, secundum di-
stinctionem bonorum, agnatus, vel ecclesia succe-
det. Tit. 27. Ad bona Clericorum externa spectat
etiam Jus sepulturæ, quinam vero sepeliendi, vel
sepulturæ privandi sint. Tit. 28. Exhibit. in pro-
priâ autem Parochiâ, vel Ecclesiâ sepeliri debent.
Tit. 29. Ac propter ecclesiæ Parochiales sive ea-
rum rectores, decimas primicias & oblationes,
propter onera Parochialia percipiunt. Tit. 30. Cle-
ricali vel sunt secularis, vel regulares? Religionis

natu-

naturam & regularium obligationem explicat
tit. 31. Quam etiam conjugati ante consummatio-
nem Matrimonij ingredi possunt tit. 32. Uti &
cæteris paribus unus conjugum ad fidem conver-
sus altero in infidelitate manente. tit. 33. ingredi-
tentur, qui religionem voverunt, nisi relaxatio-
nem voti impetraverint tit. 34 De statu autem re-
ligioso prius deliberandum est, & expendendæ
eius difficultates, nè ex post facto pœnitentia, qui
præcipitanter intravit. tit. 35. Monasteria autem,
ut & aliæ Ecclesiæ, ac loca pia Episcopo subiiciun-
tur, in cuius Diœcesi sita sunt. tit. 36. Similiter &
Capellæ Monachorum. tit. 37. Confetuntur Ec-
clesiæ regulariter ad præsentationem patroni, Jus
patronatus habentis. tit. 38. ex quarum ecclesia-
rum redditibus patronus annuatim percipit censum,
si, dum ecclesiam fundaret, censum reservaverit.
tit. 39. In ecclesiis autem divina debitè & decenter
non peraguntur, nisi consecratæ fuerint. tit.
40. quâ consecratione deficiente non debet ibi-
dem celebrari Missa, nec Sacra menta administrari.
tit. 41. Quorum primum & maximè necessarium
est Baptismus cuius effectum docet. tit. 42. Qui ut
& reliqua Sacra menta regulariter per Sacerdotem
administrari debet, cuius ordinatio nulla erit,
si baptizatus non fuerit. tit. 43. Ejus officium est,
Eucharistiam & Chrisma decenter custodire. tit. 44.
Reliquias decenti loco asservare. tit. 45. certis
diebus jejunare & populum ad observandum jejuni-
umhortari. tit. 46. mulieres post partum benedi-
cere. tit. 47. Ecclesiæ fine consensu Episcopi
extrui nequeunt; quod si verò ruinosa fuerint,
reparandæ erunt. tit. 48. earum Immuni-
tatem

tatem clerici defendere debent, & omnem profanationem, ac irreverentiam præcavere. tit. 49. quæ profanatio nè per illos ipsos fiat, nevè dignitati clericali generetur præjudicium, ab omni momentum negotio sacerdotali abstinere, de quo agit lib. 50. & ultimus huius libri.

TITVLVS I.

De

vita & honestate Clericorum

QUÆRES Quotuplex sit vitæ honestas, quam quidem ab omnibus Christianis, præ primis autem à clericis utpote in sortem Domini vocatis exigit Deus? Resp. duplex est, una interna, quæ consistit in puritate animæ, & gaudio illæsæ conscientiæ; altera externa, consistens in actionibus & moribus, ad normam Ss. Canonum & præscriptum divinæ legis ordinatis. Morum integritas in clericis requiritimo, continentiam vel castitatem & vitam tam puram, ut ne quidem incontinentiæ suspicione contum hominibus maculentur cap. 13. b.t. 2do. sobrietatem & abstinentiam à crâpula & ebrietate cap. 4. b.t. cum vinum sit libidinis in centrum proverb. cap. 20. quod Innocentium III. movit ut clericis provocationem ad æquales haustus & frequentationem tabernarum interdiceret cap. 1. ne clerici vel monachi. 3to. fugam avaritiæ à quâ status clericalis plurimum infamatur; hinc eisdem prohibentur usurarij contractus, negotiationes sacerdotaliæ cap. fin. b.t. & cap. 6. ne clerici vel monachi. 4to. decentem habitum; cuius decentia licet